

110. Møde.

Onsdag den 27. Marts, Kl. 1.

Formanden: Ved Foretræde i Gaar hos Kongen paalagde Hans Majestæt mig at overbringe Folketingets Medlemmer Hans Hilsen og Tak for udvist Deltagelse under Hans Sygdom. Jeg føler mig i Overensstemmelse med Tinget, naar jeg udtaler, at vi alle med Glæde have erfareet, at Kongens Sundhed lykkelig vender tilbage.

(Tingets Medlemmer sluttede sig hertil ved at rejse sig.)

Udenfor Dagsordenen har Ministeren for offentlige Arbejder Ordet for at fremsætte et i Gaar anmeldt Lovforslag.

Ministeren for offentlige Arbejder (Thomas Larsen): Det Lovforslag, jeg herved har den Ære at fremsætte for det høje Ting, er Forslag til Lov om Sikring af det fra Ringkøbing Fjord aabnede Udløb ved Hvide Sande m. m. Lovforslaget gaar ud paa at bemyndige Ministeren for offentlige Arbejder til for Statskassens Regning at lade foretage en Sikring af det fra Ringkøbing Fjord aabnede Udløb ved Hvide Sande samt til i Forbindelse hermed at lade Nymindestrømmen af-dæmme. Til dette Øjemed skal der kunne anvendes et Beløb af indtil 994,000 Kr. Endvidere er der i Lovforslaget optaget en Bestemmelse om, at saafremt det bliver nødvendigt, skal Ministeriet være bemyndiget til at foretage tvungen Erhvervelse af de nødvendige Grunde og Materialier.

Sagens Forhistorie vil det ganske sikkert være unødvendigt at komme ind paa, idet det høje Tings Medlemmer alle kende den. Jeg skal henholde mig til, hvad der senest er sket i denne Sag, og i Særdeleshed til, hvad der er sket i Sagen i den allernærmest liggende Tid. Hvide Sande Spørgsmaalet var jo til Debat i indeværende Samling her i denne Sal i Anledning af Stormflodernes Virkninger sidste Efteraar og de Ulemper, de førte med sig, navnlig at Kanalen udvidede sig meget

stærkt, at Vandet presseses ind, og at der blev en meget stor Vandopstemning i Fjorden, som oversvømmede de lavt liggende Egne der omkring. Dette Forhold var af en noget opskræmmende Natur, og det siger sig selv, at Befolkningen derude saa med Bekymring paa, hvilke Virkninger Hvide Sande Kanalen med det store vandførende Profil, den nu havde faaet, kunde afstedkomme. Der blev holdt adskillige Møder om Sagen og indsendt forskellige Andragender, til hvilke ogsaa den Debat, som blev ført her ved Finanslovsforslagens Behandling, knyttede sig. Det er ogsaa meget naturligt, at man er bleven noget opskræmmet, naar det erindres, at den Gang Hvide Sande Kanalen blev gravet igennem — den blev, som ærede Medlemmer ville erindre, aabnet i Marts 1910 —, havde den en Bredde af 26 m og en Dybde af ca. 3 m, men at den siden har udvidet sig, og det er ikke sket jævnt fremadskridende, men meget stødvis, og navnlig under Stormfloderne den 23. til 24. Februar og den 5. til 6. November 1911 udvidede den sig meget stærkt. Den først nævnte af disse Stormfloder gav som sagt Anledning til Afholdelse af en Række Møder i Landboforeningerne omkring Fjorden samt i Fiskeriforeningen for Ringkøbing og Stadil Fjorde. Disse Foreninger have fremsendt Andragender, som alle gik ud paa en Sikring af Udløbet fra Fjorden, men afveg fra hinanden med Hensyn til Udløbets Beliggenhed.

Da der saaledes var Uenighed mellem Beboerne, var det ret vanskeligt for Regeringen at tage Stilling til disse forskellige Andragender; de gav imidlertid Anledning til, at Vandbygningsvæsenet blev sat i Bevægelse til Undersøgelse af Sagen. Vandbygningsvæsenet nedsatte en lille Kommission bestaaende af 5 af Vandbygningsvæsenets Ingeniører til at foretage en Undersøgelse af Forholdene ved Hvide Sande og fremkomme med Forslag om, hvad der burde foretages for at forhindre, at Løbet vedblev at udvide sig, saa at det blev endnu mere faretruende. Disse 5 Ingeniører, hvis Navne ere: Barner, C. Bech, C. Hummel, Edv. Ishøj og A. Poulsen, afgav den 19. Januar i Aar en Betænkning, som findes i de Bemærkninger, der ledsage Lovforslaget. I denne Betænkning oplyses det, som allerede nævnt, at Kanalen ved Hvide Sande, da den blev aabnet i Marts 1910, havde en Bredde i Vandlinien af 26 m og en Dybde af ca. 3 m; der siges endvidere, at i Løbet af Aaret udvidede Kanalen sig saaledes,